

СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної ради
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
Київської області
« 31 » серпня 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ директора
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
Київської області
« 31 » серпня 2023 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради Київської області
на 2023/2024 рр.**

сmt Терезине

2023

ВСТУП

Велике слово – ШКОЛА!

**Це скарб найкращий кожного народу, це ключ
золотий, що розмикає пута несвідомості,
це шлях до волі, до науки, до добробуту.
У вселюдському житті тільки той народ і бере
перемогу, який має найкращу школу**

Софія Русова

Підготовка освітньої програми Терезинської гімназії – початкової школи Білоцерківської міської ради Київської області на 2023—2026 рр. зумовлена якісним оновленням змісту освіти, який полягає в необхідності привести її у відповідність із європейськими стандартами, потребами сучасного життя, запитами суспільства щодо якісної та доступної освіти. Виклики часу зумовили розроблення концептуальних засад реформування загальної середньої освіти – нормативних документів, які проголошують збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей.

Провідною метою кожної освітньої реформи, в тому числі нинішньої, є підвищення якості освіти.

У Концепції Нової української школи наголошено на суб'єктності учіння, необхідності оволодіння учнями способами навчальної діяльності, досвіді взаємодії з іншими людьми.

Дана освітня програма може дозволити адміністрації та педагогічному колективу гімназії:

- глибше зрозуміти специфіку й призначення свого освітнього закладу, виявити й обґрунтувати особливості організації освітнього процесу в ньому;

- визначити зміст освіти у дошкільному підрозділі, школі з урахуванням побажань місцевого співтовариства;
- закласти основу для формування навчальних планів на довгостроковий період;
- мотивовано вибирати зміст шкільного компонента навчального плану, забезпечуючи принцип наступності;
- вибирати адекватні форми контролю реалізації освітніх цілей закладу з боку його адміністрації;
- більш успішно проходити процедури атестації та державної акредитації;
- "захистити" учнів від необґрунтованої змінюваності змісту освіти, підручників і програм.

Освітня програма розроблена закладом освіти на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін.

Освітня програма гімназії містить підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено» Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Структурно-освітня програма гімназії розглядається як сукупність освітніх програм різного рівня навчання (дошкільної, початкової загальної, основної загальної). Ці програми є спадкоємними, тобто кожна наступна програма базується на попередній.

Наявність у гімназії освітньої програми є необхідною умовою успішного проходження закладом процедур ліцензування, атестації та державної акредитації.

Освітня програма закладу освіти спрямована в площину цінностей особистісного розвитку, варіативності й відкритості освітньої системи закладу, зумовлює модернізацію чинників, які впливають на якість освітнього процесу, змісту освіти, форм і методів навчання й виховання, системи контролю й оцінювання, управлінських рішень, взаємної відповідальності всіх учасників освітнього простору.

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Призначення гімназії.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника гімназії.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Розділ 8. Індивідуальна форма здобуття освіти учнів: вимоги та порядок організації

Розділ 1.

Призначення гімназії

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Державну політику у сфері освіти визначає Верховна Рада України, а реалізують Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Держава створює умови для здобуття громадянської освіти, спрямованої на формування компетентностей, пов'язаних з реалізацією особою своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомленням цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Внутрішні нормативні документи, що регламентують діяльність закладу – Статут Терезинської гімназії-початкової школи, затверджений рішенням сесії Білоцерківської міської ради Київської області від **02 вересня 2021 року № 1298-16-VIII.**

Педагогічний колектив працює у тісній співдружності з батьками та громадськістю міста. В закладі створена піклувальна рада, батьківський комітет, профспілковий комітет. Батьківський комітет і піклувальна рада гімназії постійно працюють над зміцненням матеріально-технічної бази гімназії. Оформлена відповідна документація щодо організації роботи всіх управлінських підрозділів закладу.

Розроблені і діють Правила для учнів, режим роботи гімназії.

Матеріально-технічну базу гімназії складають: 1 кабінет інформатики (10 сучасних комп'ютерів з доступом до мережі Інтернет), 2 кабінети англійської мови, 1 кабінет французької мови, 1 кабінет фізики, 1 кабінет хімії, 1 кабінет української мови, 1 кабінет математики, 1 кабінет охорони праці, 1 кабінет мистецтва, 5 кабінетів початкових класів, 1 спортивний зал, актовий зал, їдальня, 3 навчальних майстерні, 1 кабінет обслуговуючої праці, мультимедійний клас, сучасні спортивні майданчики, читальний зал бібліотеки.

Всього в гімназію навчається 103 учнів у 9 класах.

Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності у Терезинській гімназії є:

- людиноцентризм;
- верховенство права;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- різноманітність освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність закладу освіти перед суспільством;

- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- фінансова, академічна, кадрова та організаційна автономія закладу освіти у межах, визначених законом;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невтручання політичних партій в освітній процес;
- різнобічність та збалансованість інформації щодо політичних, світоглядних та релігійних питань;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою.

Формула успішного освітнього середовища нашого закладу базується на дев'яти компонентах:

1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
3. Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно.
4. Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.
5. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
6. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.
7. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.
8. Сучасне освітнє середовище, яке забезпечує необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу.
9. Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

В освітньому просторі гімназії ефективність освіти пов'язується з реалізацією компетентнісного підходу «Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та або подальшу навчальну діяльність»

Компетентності дозволяють усунути суперечливості між засвоєними теоретичними відомостями та їх використанням для розв'язання конкретних життєвих задач:

- вміти розрізняти об'єкти, ознаки, властивості;
- аналізувати і пояснювати причини і наслідки подій, вчинків, явищ;
- створювати тексти, вироби, проєкти;
- висловлювати ставлення до подій, вчинків своїх та інших;
- брати участь в колективних справах; у розв'язанні навчальних завдань;
- оцінювати вчинки, різні моделі поведінки та ін.;
- користуватись певними предметами та ін.

Конкретним результатом реалізації освітньої функції є дієвість знань, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загальнонавчальних умінь і навичок.

Процес навчання поряд з освітньою реалізує й виховну функцію, формуючи в учнів світогляд, моральні, трудові, естетичні, етичні уявлення, погляди, переконання, способи відповідної поведінки і діяльності в суспільстві, систему ідеалів, відношень, потреб, фізичну культуру, тобто сукупність якостей особистості. Об'єктивно навчання не може не виховувати певних поглядів, переконань, відношень, якостей особистості. Формування особистості взагалі неможливо без засвоєння системи моральних та інших понять, норм і вимог.

Великого значення в гімназії набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

«Якщо вчитель став другом дитини, якщо ця дружба осяяна благородним захопленням, поривом до чогось світлого, розумного, у серці дитини ніколи не з'явиться зло», – писав Василь Сухомлинський.

- Педагогіка партнерства (співробітництва) у Терезинській гімназії ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою є створення нового гуманного суспільства, вільного від тоталітаризму і офіціозу.

- Головним завданням педагогіки партнерства є подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

- Це завдання реалізується у спільній діяльності учителів й учнів, учителів та батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Основними принципами партнерства в закладі є:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;

- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

В освітньому просторі гімназії поширюються такі риси педагогіки партнерства:

- навчання без примусу;
- самовизначення;
- висування значущих цілей;
- ідея переборення пізнавальних утруднень у колективній творчій діяльності;
- об'єднання кількох тем навчального матеріалу в окремі блоки;
- використання опор;
- методика «занурення»;
- спільне планування індивідуального темпу навчання;
- самоаналіз у процесі індивідуального і колективного підведення результатів діяльності здобувачів освіти;
- вільний вибір (використання вчителем на свій розсуд навчального часу для кращого засвоєння учнями матеріалу);
- створення інтелектуального фону навчання;
- методика випереджувального навчання;
- реалізація диференційованого навчання;
- колективна творча;
- виховна діяльність (самоврядування);
- активна участь дітей у контрольно-оцінювальній діяльності ідея життєтворчості;
- систематичне залучення батьків до спільної діяльності.

Щоб добитися успіху в будь-якій справі, необхідно мати стратегію, яка приведе до позитивної цілі. Загальна велика ціль завжди складається з окремих напрямів, які взаємопов'язані. Так, для всебічного розвитку особистості

потрібний високий рівень трудового, фізичного, морального, естетичного та розумового напрямів.

Для досягнення такого рівня в сучасних умовах необхідний винахідливий, мудрий план – стратагема. Стратагема – це позитивний досвід минулого, загальний приклад, це вміння досягати успіху завдяки добре продуманному плану. Для кожного напряму едукативного процесу в гімназії вироблено власну стратагему.

Стратагема фізичного виховання, здорового способу життя

Немає в світі кращого одягу ніж бронза м'язів і свіжість шкіри. Орієнтири реалізації стратагеми – 10 секретів здоров'я:

1. Сила розуму (основа здоров'я і хвороби знаходиться в нашому розумі).
2. Сила дихання (глибоке дихання впливає на емоції).
3. Сила фізичних вправ (фізична діяльність приносить сили).
4. Сила правильного харчування (правильне харчування подібне будівництву будинку).
5. Сила сміху (сміх – вічний цілитель).
6. Сила відпочинку (істинне здоров'я неможливе, якщо мозок і тіло не відпочивають).
7. Сила правильної осанки (осанка впливає на наш настрій та емоції так як і на фізичний стан).
8. Сила навколишнього середовища (свіже повітря і сонячне світло – дарунок Природи).
9. Сила віри (для істинного здоров'я ми потребуємо не тільки фізичну їжу, але і духовну).
10. Сила любові (потрібно дарувати любов людям і світу).

Стратагема трудового виховання.

Лінивці – люди завжди посередні. Працьовитість і ентузіазм завжди винагороджуються.

Шляхи реалізації стратегії:

1. Забезпечення чистоти і порядку в класних кімнатах, групах та коридорах гімназії
2. Озеленення приміщення закладу освіти.
3. Ручна і механічна робота в навчальних майстернях.
4. Загальношкільні толоки.
5. Участь у волонтерських загонах.
6. Оволодіння 2-3 видами декоративно-прикладного мистецтва.
7. Участь в позашкільних гуртках.

Стратегема розумового виховання.

Розум завжди повинен бути зайнятим, і коли він не матиме доброго, тоді звертатиметься до поганого.

Орієнтири реалізації стратегеми:

1. Особистісно-зорієнтоване навчання.
2. Інтерес до читання книг.
3. Грамотна мова.
4. Спостереження і дослідження природи і суспільства.
5. Творча позакласна робота учнів.
6. Розумові ігри.
7. Прагнення діяти і творити добрі справи.
8. Формування інтелектуальної культури.

Стратегема морального виховання.

Ми повинні робити себе не стільки щасливими, скільки достойними щастя.

Орієнтири реалізації стратегеми:

1. Кодекс честі сина, доньки своєї родини і громадянина.
2. Гармонійні поєднання інтересів держави і особистості.
3. Багатство духовного світу людини.
4. Традиції мого народу.
5. Свобода – означає відповідальність.

Стратегема естетичного виховання.

Не сприйняття твору високого мистецтва – це показник «несправності» особистості. Орієнтири реалізації стратегії:

1. Неповторність особистості.
2. Найкраща музика – природа.
3. Якщо в твоєму житті недостатньо прекрасного – створи його.
4. Художня самодіяльність.
5. Зустрічі з визначними особистостями.

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної базової загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме

- введення в навчальний план предметів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;

- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
 - надання учням можливості вибору допрофільного навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
 - оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
 - надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми гімназії здійснюється через два рівні освіти:

- початкова освіта - тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;

Розділ 2

Опис "моделі" випускника гімназії

Актуальним завданням модернізації сучасної системи загальної середньої освіти України є підвищення якості підготовки випускників. Якість освіти в умовах її модернізації є ключовою категорією освітньої політики. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Досягнення особистістю життєвого успіху в сучасних умовах можливо лише за її соціальної активності, самореалізації, життєвої компетентності, життєтворчості. Особистість повинна створити свій життєвий успіх, знайти себе в сучасних соціально-економічних умовах.

Соціально-економічні перетворення в українському суспільстві зумовлюють істотні зміни в системі загальної середньої освіти.

Відповідно до Концепції Нової української школи окреслено таку "модель" випускника:

- цілісна особистість, всебічно розвинена, здатна до критичного мислення.
- патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-патріотичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини.
- інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя

Сьогоднішній випускник – це життєво компетентна молода людина, яка володіє життєвими навичками та компетенціями, необхідними для успішного самостійного вирішення життєвих завдань, з якими вона зустрічатиметься в різних сферах власної життєдіяльності (виробництво, політика, життя громади, освіта, сімейне життя, мистецтво та дозвілля, релігія тощо). Компетентний випускник спроможний зберегти, розкрити, розвинути та конструктивно

реалізувати свій життєвий та життєтворчий потенціал в умовах складних вимог та ризиків, які висуває до нього сьогодення.

Модель випускника – це певний образ, еталон, ідеал особистості, який має бути реалізованим в освітньому процесі.

Випускник Терезинської гімназії – це людина освічена, здатна самотійно здобувати знання, готова до прийняття морально виправданих рішень. Отже, сучасний випускник:

Вміє усвідомлювати різноманіття життєвих цінностей (свобода, співпраця, повага іншої особистості), особисту самоцінність.

Вміє здійснювати вибір; жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, приймати рішення. Має життєвий досвід діяльності в групі: під керівництвом, самотійно, в парі, з книгою, з документами, з приладами, з комп'ютером.

Основні характерологічні орієнтири особистості випускника:

- Вільна особистість.
- Особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством.
- Гуманна особистість – проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя.
- Духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні.
- Творча особистість – наділена розвиненими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом.
- Практична особистість – знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає. Це людина, яка є прихильником здорового способу життя.

Освітній процес гімназії спрямований на формування у випускника гімназії якостей, необхідних для життєвого та професійного визначення, а саме:

- Орієнтації у сучасних реаліях і підготовленості до життя у XXI столітті.
- Здатності до самовизначення, саморозвитку, самоосвіти.
- Вільного володіння іноземними мовами.
- Наявності життєвого досвіду спілкування, роботи в колективі, під керівництвом, самостійно, з літературою.
- Високого рівня освіченості, культури, здатності до творчої праці, професійного розвитку, застосування комунікативних компетенцій, впровадження у своїй діяльності ІКТ.
- Вільного володіння комп'ютером, високого рівня культури користування ІКТ.
- Готовності до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.
- Формуванню трудової та моральної життєвої мотивації, активної громадянської і професійної позиції.

Як відомо, головним критерієм оцінки діяльності школи є те, чого досягають її випускники. Дбаючи про свій педагогічний імідж, прагнучи до розвитку гімназія намагалась створити модель випускника закладу освіти, яка повинна стати орієнтиром всієї педагогічної діяльності. Таку модель було створено як систему основних компетентностей випускника, які необхідні для його життєвого та професійного самоврядування. Ця модель – колективний, довготривалий творчий проєкт вчителів, учнів та їх батьків.

Модель підготовки компетентного випускника

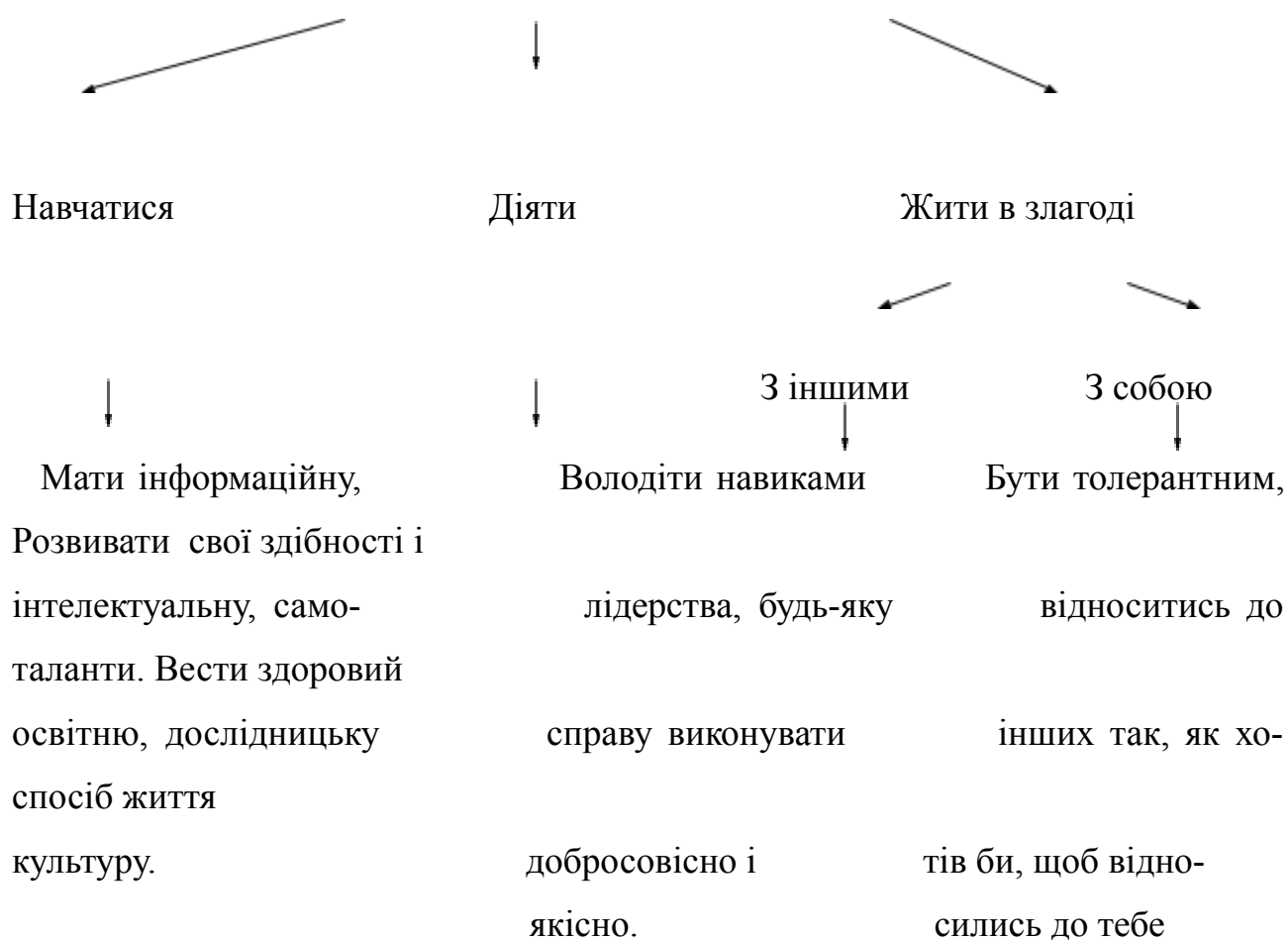
Терезинської гімназії – початкової школи

Відповідність знань, умінь та навичок моделі випускника

В и п у с к н и к у м і є

Теоретичне обґрунтування та опис існуючої моделі

1. Інформаційно-інтелектуальна компетентність передбачає:

Оволодіння різноманітними інформаційними технологіями, вміннями здобувати, критично осмислювати і творчо використовувати інформацію. Проблема інтелектуального розвитку дітей базується на ширших, системних філософських поглядах. Це – концепції синергетики, життєтворчості, діалогу культур, педагогіки як еволюції життя, взаємозв'язку навчання та розвитку учнів.

Яким шляхом:

Формування і розвиток інформаційних умінь здійснюється в процесі навчальної діяльності в урочний і позаурочний час. Для підготовки повідомлень, написання рефератів, наукових робіт діти вчаться використовувати кілька джерел інформації, спираючись на самостійно складений план роботи чи попередньо опрацьовані тези на інші згорнуті форми відповіді. На інтегрованих уроках вчаться встановлювати міжпредметні зв'язки, під час уроків – тренінгів – вивчати навчальні теми, спираючись на підручник та інші джерела. Творчі вітальні, літературно-музичні композиції розширюють рамки застосування цих умінь.

Цілеспрямоване формування мовленнєвої діяльності полягає у свідомому, поетапному оволодінні учнями спеціальним компонентом навчального змісту. Вчителі, плануючи розвивальну мету уроку визначають завдання: навчити учнів порівнювати, узагальнювати, визначати головне чи доводити. В процесі роботи здобувачі знань ознайомлюються з правилами-орієнтирами прийомів мисленнєвої діяльності та методів наукового пізнання, вчаться свідомо застосовувати їх під час виконання різних робіт, переносити на інші предмети. Для вирішення вищезазначених завдань в закладі освіти сплановано роботу учнівського парламенту, клубу юних інтелектуалів, «Євро клубу», літературної студії. спортивних секцій Традиційно проводяться персональні виставки юних

художників, умільців декоративно-ужиткового мистецтва, конкурси декламаторів, спортивні змагання та конкурс сучасної пісні «Крок до зірок».

2. Самоосвітня компетентність передбачає:

Здатність самостійно здобувати і застосовувати знання та вміння; критично відбирати та аналізувати отриману інформацію; вміти працювати з персональним комп'ютером; здатність застосовувати набуті знання в житті, роботі, спілкуванні; вміти поглянути на себе з боку, критично оцінити себе та виробляти потребу в постійній освітній діяльності.

Яким шляхом:

Розвиток трьох її основних блоків.

I. Соціально-освітнього, який передбачає:

- співробітництво;
- ухвалення спільних рішень;
- розв'язання різних ситуацій;
- взаєморозуміння;
- активність;
- вироблення своєї позиції;
- вміння долати труднощі

II. Мотиваційно- самоосвітнього який передбачає:

- розуміння особистих потреб;
- здатність до навчання;
- винахідливість;
- прагнення успіху;

- бажання змін;
- знаходження нестандартних рішень

III. Функціонально-самоосвітнього який передбачає:

- організаційне самонавчання;
- впорядкування своїх знань;
- оцінювання набутих знань;
- представлення, обґрунтування та захист отриманих результатів;
- уміння оперувати знаннями. Учитель є головною рушійною силою в забезпеченні процесу формування самоосвітньо компетентності. Від нього, від його професійної компетентності залежать результати, яких досягають учні.

3. Соціальна компетентність передбачає :

- сформовану життєву позицію;
- здатність виявляти національну гідність;
- бажання успішно самореалізуватися в суспільстві, як громадянин;
- свідоме розуміння й впровадження в життя правової культури;
- толерантне ставлення до поглядів і переконань інших людей;
- здатність жити і працювати в колективі.

Яким шляхом :

Кожен учень гімназії бере активну участь в житті класу і гімназії; має власне доручення за виконання якого звітує перед членами свого учнівського колективу, залучається до проведення тижнів правових знань, виховується на кращих традиціях українського народу, його героїчному минулому, звичаях і обрядах.

4. Здоров'язберігаюча компетентність передбачає:

- постійно впроваджує в життя принцип «Здорове здоров'я - здорова нація»;

- знає основні свої дії та дії колективу під час надзвичайних ситуацій;
- веде здоровий спосіб життя;
- постійно підвищує фізичну енергію і стан.

Яким шляхом :

Кожен учень школи бере активну участь у різноманітних спортивних конкурсах, змаганнях. Залучається до участі в тижнях ОБЖ та днях Цивільного захисту. Має можливість відвідувати спортивні секції, брати участь тижнях Довкілля.

Розвиток компетентностей випускника повинен відбуватися поетапно. Ось такі загальні риси і якісні характеристики на різних етапах закінчення початкової школи повинен мати вихованець, учень.(див. Таблицю)

	Загальні риси	Якісні характеристики
Випускник початкових класів	Працелюбний, уважний, старанний, емоційний, інтелектуальний; дитина з розвинутою мовою, мисленням, зоровою і слуховою пам'яттю, яка вміє слухати і чути, мислити і володіти почуттям самоконтролю та самостійності	Упевненість у собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, доброзичливість, комунікативність, мотивація досягнення успіху, відповідальність, навчально-пізнавальні інтереси.
	Спостережливий, креативний, творчий, володіє почуттям психологічної захищеності, має аналітичні здібності,	Особистісне самовизначення, потреба в громадському визнанні,

Випускник середніх класів	абстрактне мислення, регульовану пам'ять; здатний розмірковувати, має інтелектуальну пізнавальну активність.	прагнення до самоствердження, задоволення своїм становищем, його моральне усвідомлення; соціальна дорослість, відповідальність за свої вчинки, мотивація суспільно-корисної діяльності, пізнавальні інтереси, потреба в самопізнанні, адекватна самооцінка.
----------------------------------	--	---

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил

культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє :

- Дорожить гімназією і її традиціями.
- Знає основні положення Конституції України, має уявлення про політичну структуру сучасної держави і державної влади.
- Вміє використовувати теоретичні знання на практиці, в конкретних життєвих умовах.
- Володіє вміннями і навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами рідної мови, яка є неоціненною національною святинєю, скарбницею духовних надбань українського народу.
- Толерантна людина: вміє цінувати взаємини з іншими людьми (в колективі, сім'ї, суспільстві).
- Готовий до подальшого продовження освіти і самоосвіти в обраній професійній галузі. Спроможний обрати сферу освітньої діяльності відповідно до своїх інтересів і нахилів.
- Має уявлення про загальну ситуацію на ринку праці, тенденції щодо трудової зайнятості, перспективи розвитку основних галузей народного господарства.
- Здатний до самовиховання, самоконтролю й самоосвіти.
- Вміє оцінювати явища навколишнього життя, свою поведінку і поведінку інших з глибоких морально-гуманістичних позицій, почуття краси та міри.
- Бути добре фізично розвиненим, вести здоровий спосіб життя.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем закладу в освітньому просторі міста, мікрорайону. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії:

- Задоволення потреб у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів;;
- Надання фахової психолого-педагогічної допомоги родинам у вихованні і розвитку дітей дошкільного віку, у тому числі з особливими потребами;
- Забезпечення заходів на покращення іміджу гімназії з метою збільшення мережі навчального закладу;
- Створення умов для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм
- Удосконалення змісту, форми та методів роботи з педагогічними кадрами;
- Здійснення особистісно-зорієнтованої підготовки здібних та обдарованих учнів та посилення мотивації школярів та вчителів для участі в олімпіадах, змаганнях та конкурсах;
- Формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази гімназії.

Основні напрями розвитку гімназії:

- психологізація навчально-виховного процесу;
- особистісно-орієнтований підхід;
- оновлення освітнього процесу на основі інноваційних освітніх технологій;
- інформатизація та комп'ютеризація навчально-виховного процесу;

- переорієнтація навчально-виховного процесу на принципах співробітництва і співтворчості учні і учителя;
- впровадження технологій проектування управління.

Основні принципи діяльності гімназії:

Перший принцип – принцип єдності і диференційованості у змісті освіти, який містить у собі такі основні рівні:

- рівень загальнолюдських цінностей, що відповідають освітнім стандартам і нормам світової культури;
- рівень державний – ядро змісту освіти, єдине для всіх шкіл України;
- рівень національно-соціальної, що враховує особливості, властиві національному і соціальному розвитку України;
- рівень регіональної, що відповідає культурним, соціально-політичним, економічним особливостям північно-східної України;
- рівень місцевий, що відбирає в зміст освіти особливості смт.Ворзеля;
- рівень загальношкільний його спрямованості, профілю, спеціалізації, типу, традицій, що передбачає насичення освіти економічним змістом;
- рівень індивідуальний, що враховує можливості і бажання учня і вчителя.

Другий принцип – принцип гуманізації змісту освіти.

Спираючись на прогресивні ідеї діалектики, уявлення про гуманістичну спрямованість діяльності людини, освіта доповнюється і розширюється філософією про сенс життя і призначення людини, про поняття духовності, про загальнолюдські цінності.

Третій принцип— принцип розвиваючого характеру навчання.

Він передбачає саморозвиток особистості і вимагає пріоритетності в процесі навчання мотиваційних аспектів освіти.

Четвертий принцип— принцип педагогічної підтримки, співробітництва та співтворчості між учителем і учнем.

Ставлення до дитини як до суб'єкта власного саморозвитку, направлення на самоствердження його індивідуальності.

П'ятий принцип – індивідуалізація та диференціація навчання.

Цей принцип реалізується у творчому розвитку кожного учня з урахуванням різниці в інтелектуальній, емоційно-вольовій та дієво-практичній сферах.

Цей принцип вимагає організації профільного навчання, застосування нових навчальних програм і підручників, навчання дитини за особистим планом тощо.

Шостий принцип – принцип оптимізації навчально-виховного процесу – передбачає досягнення кожним учнем найвищого рівня знань, умінь, навичок і розвитку творчих здібностей.

Сьомий принцип — це принцип відкритості і динамічності освіти, що передбачає її постійний розвиток і саморегуляцію.

Пріоритетні завдання розвитку гімназії у навчанні:

- забезпечення дошкільної, початкової, базової освіти, допрофільної підготовки та навчання за визначеними профілями;
- спрямування освітнього процесу на розвиток у здобувачів умінь застосовувати знання в особистих цілях і суспільному житті;

- виявлення та розвиток обдарованих учнів, залучення їх до участі в різноманітних інтелектуальних заходах, науково-дослідницькій діяльності;
- підтримка та розвиток здоров'язберігаючого навчального середовища на основі просвітницької та організаційно-методичної оздоровчої діяльності.

У вихованні:

- соціалізація виховного простору навчально-виховного комплексу на основі дитино центризму, з орієнтацією на учнівські потреби;
- підтримка різних форм учнівського самоврядування й розвиток соціальної активності учнів;
- спрямування діяльності класних керівників на національно-патріотичне виховання, формування якостей, необхідних для швидкоплинних умов життя.

У методичній діяльності:

- спрямування організаційно-методичного забезпечення на переорієнтацію вчителя на суб'єктно-суб'єктні відносини в організації навчання;
- відпрацювання інноваційних технік, які сприяють підвищенню читацької, математичної та природничо-наукової грамотності, умінь працювати з різними джерелами інформації, передавати експліцитне значення текстів;
- надання методичної підтримки вчителям, які беруть участь у педагогічних заходах різного рівня.

У роботі з кадрами:

- створення умов для формування професійно компетентного колективу на основі атестації відповідно до нормативних вимог;
- забезпечення організаційно-адміністративної підтримки інноваційних пошуків учителів.

У системі контролю за освітнім процесом:

- спрямування внутрішньозшкільного контролю на підвищення ефективності освітнього процесу та якості освітніх результатів;
- проведення аналізу уроків, занять гуртків, факультативів, виховних заходів з урахуванням нових вимог до організації навчання.

В управлінні гімназії:

- орієнтація управлінських функцій та рішень на досягнення запланованих результатів;
- створення сучасної матеріально-технічної бази для навчання й виховання, виявлення та розвитку учнівських обдарувань;
- спрямування управлінських рішень на підвищення іміджу навчально-виховного комплексу;
- підтримка ефективної співпраці з Радою закладу освіти та батьківським комітетом;
- забезпечення розвитку гімназії на основі демократизації управління. формування в школярів звичок здорового способу життя, свідомої потреби в руховій активності;
- забезпечення сучасних матеріально-технічних та навчально-методичних умов для учнів та вчителів;
- підтримка ефективної співпраці з Радою закладу освіти та батьківським комітетом;
- створення умов для реалізації обраної проблеми гімназії;
- контроль за дотриманням працівниками, учнями, правил техніки безпеки.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Терезинська гімназія-початкова школа Білоцерківської міської ради здійснює свою діяльність на підставі Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа» (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029), Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція, наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 року № 33, постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 538 від 07.08.2013), постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року № 898, «Про затвердження Державного стандарту базової загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року № 2205, власного Статуту та забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

для дошкільного відділення

Програма розвитку дошкільного віку «Українське дошкілля» (нова редакція), автор Білан О.І., протокол № 6 від 03.12.2021 зареєстрований у каталозі за № 1.0025-2021

для школи I ступеня

- для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. затвердженої наказами МОН України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження переліків типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»; (таблиця 1)
- для 3-4 класу – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти; (таблиця 2)

для школи II ступеня

- для 5, 6 класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235 (таблиця 3). (5, 6 класи - додаток 1)

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у таблиці 3.

- для 7-9 класів–Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405 (таблиця 4). (7, 8, 9 класи – додаток 1)

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у таблиці 4.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів та реалізація варіативного складника

Навчальні плани початкової, базової основної освіти передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, містить інваріантний складник, сформований на державному рівні. Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією інваріантного складника.

У школі I ступеня мовно-літературна освітня галузь з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується у 1 класі через інтегрований курс «Навчання грамоти» і «Англійська мова», у 2 класах – через окремі предмети «Українська мова», «Читання», «Англійська мова».

У навчальному плані 3-4 класах на дану галузь відводимо 8 навчальних годин . Розділяємо порівну на кожний предмет по 4 години на тиждень, а саме предмети «Українська мова» та «Літературне читання».

Математична освітня галузь у 1-4 класах реалізується через окремий предмет – «Математика».

Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна громадянська та історична освітні галузі реалізуються у 1-4 класах через інтегрований курс «Я досліджую світ».

Фізкультурна галузь у 1-4 класах реалізуються через окремий предмет – «Фізична культура».

Технологічна освітня галузь у 1-4 класах реалізується через предмет «Дизайн і технології», а інформатична у 2-4 класах – через предмет «Інформатика».

Мистецька освітня галузь у 1-4 класах реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво» (по 1 годині на тиждень).

У школі II ступеня (5, 6 класи) навчальний план укладено за такими освітніми галузями: «Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Інформатична», «Технологічна», «Мистецька», «Фізична культура». Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».

Освітня галузь «Математична» реалізується через предмет «Математика».

Освітня галузь «Природнича» реалізується через інтегрований курс «Пізнаємо природу» у 5 класі та інтегрований курс «Пізнаємо природу» і «Географія» у 6 класі.

Освітня галузь «Соціальна і здоров'язбережувальна» через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» та предмет «Вчимося жити разом».

В межах галузі «Громадянська та історична» вивчається предмет «Вступ до історії України та громадянської освіти» у 5 класі та предмет «Історія України. Всесвітня історія» у 6 класі.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через предмет «Інформатика».

В межах галузі «Технологічна» вивчається предмет «Технології».

В межах галузі «Мистецька» вивчаються окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Освітня галузь «Фізична культура» реалізується через предмет «Фізична культура».

У школі II ступеня (7, 8, 9 класи) навчальний план укладено за такими освітніми галузями: «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура». Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь «Мови і літератури» реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».

В межах галузі «Суспільствознавство» у 7-9 класах – окремі предмети «Історія України» та «Всесвітня історія».

В межах галузі «Мистецтво» у 7 класі вивчаються окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», а у 8 - 9 класах – інтегрований курс «Мистецтво».

Освітня галузь «Математика» у 7 - 9 класах – вивчаються окремі предмети «Алгебра» та «Геометрія».

Освітня галузь «Природознавство» у 7 класі вивчаються окремі предмети «Біологія» та «Географія», а також розпочинається вивчення предметів «Фізика» та «Хімія».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Варіативний складник навчального плану використовується на збільшення годин вивчення окремих предметів інваріантного складника.

З метою врахування індивідуальних освітніх потреб та інтересів здобувачів освіти, у навчальному плані 1-9 класів збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантного складника, зокрема у 1 - 4 класах по 1 годині на мовно-літературну освітню галузь. У 1 класі інтегрований курс «Навчання грамоти» 8 годин, у 2 класі «Українська мова» - 4 години та «Читання» - 4 години, у 3 і 4 класах «Українська мова» - 4 години та «Літературне читання» - 4 години.

Збільшення годин на вивчення англійської мови та зарубіжної літератури по 0,5 години у 5 та 6 класах, 1 година «Вступ до історії України та громадянської освіти» у 5 класі, 1 година «Історія України. Всесвітня історія» у

6 класі, 1 година алгебри в 7 класі, по 0,5 години на алгебру та геометрію у 8, 9 класах, по 1 годині української мови у 7 – 9 класах, по 0,5 години історії України у 7 - 9 класах, по 0,5 години англійської мови у 8 та 9 класах.

Відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 №128 зі змінами, внесеними наказом від 17.08.2012 № 921 та від 08.04.2016 № 401 у другому та третьому класах здійснюватиметься поділ на дві групи при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантного складника навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів обрано варіативні модулі з фізичної культури.

Фізична культура

Клас	Назва модуля
1	Футбол, легка атлетика, гімнастика
2	Футбол, легка атлетика, гімнастика
3	Футбол, легка атлетика, гімнастика
4	Футбол, легка атлетика, гімнастика
5	Дитяча легка атлетика, панна (вуличний футбол), рухливі ігри, волейбол, настільний теніс, бадмінтон, баскетбол 3х3, гімнастика, аеробіка, футбол, доджбол (вибивний), алтимат фризбі
6	Дитяча легка атлетика, панна (вуличний футбол), рухливі ігри, волейбол, настільний теніс, бадмінтон, баскетбол 3х3, гімнастика, аеробіка, футбол, доджбол (вибивний), алтимат фризбі

7	Футбол, баскетбол, волейбол, легка атлетика
8	Футбол, баскетбол, волейбол, легка атлетика
9	Футбол, баскетбол, волейбол, легка атлетика

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної середньої освіти» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для недопущення перевантаження учнів за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів будуть враховуватися результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Предмети інваріантного складника навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме: українська мова у 7 класі – 3 години у I семестрі та 4 години у II семестрі. Хімія у 7 класі – 2 години у I семестрі та 1 година у II семестрі. Історія України у 7 класі – 1 година у I семестрі та 2 години у II семестрі. Англійська мова у 8 класі – 3 години у I семестрі та 4 години у II семестрі, у 9 класі – 4 години у I семестрі та 3 години у II семестрі. Географія у 9 класі – 1 година у I семестрі та 2 години у II семестрі. Інформатика протягом I семестру 2 години, у II семестрі – 1 година у 5 класі та протягом I семестру 1 година, у II семестрі – 2 години у 6 класі. Вчимося жити разом 1 година у II семестрі – 5 клас та 1 година у I семестрі – 6 клас. У 8 класі алгебра 3 години у I семестрі та 2 години у II семестрі, геометрія 2 години у I семестрі та 3 години у II семестрі. У 9 класі алгебра 3 години у I семестрі та 2 години у II семестрі, геометрія 2 години у I семестрі та 3 години у II семестрі.

Відповідно до рекомендацій міністерства освіти України «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році».

II. Особливості організації освітнього процесу

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня 2023 року по 22 грудня 2023 року,

II семестр – з 15 січня 2024 року по 31 травня 2024 року

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

Осінні канікули – з 23 жовтня 2023 року по 29 жовтня 2023 року

Зимові канікули – з 25 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року

Весняні канікули – з 25 березня 2024 року по 31 березня 2024 року

Свято «Останній дзвінок» відбудеться 31 травня 2024 року.

Структура навчального року та терміни канікул можуть змінюватися в залежності від епідеміологічної ситуації та воєнного стану в країні.

Заклад освіти працює у п'ятиденному режимі в одну зміну.

Мова навчання – українська.

Тривалість занять у дитячому садку:

у молодшій групі – не більше 15 хвилин;

у середній групі – 20 хвилин;

у старшій групі – 25 хвилин.

Графік допуску здобувачів освіти до закладу:

1-4 класи – 8:30-9:00

5-9 класи – 8:00-8:30

Тривалість уроків для учнів:

1 класу – 35 хвилин;

2-4 – х класів – 40 хвилин;

5-9 – х класів – 45 хвилин.

Тривалість перерв становить :

для учнів 1 класу:

після 1 уроку – 15 хвилин;

після 2 уроку – 30 хвилин;

після 3 уроку – 15 хвилин;

після 4 уроку – 15 хвилин

для учнів 2-4 класів:

після 1 уроку – 15 хвилин;

після 2 уроку – 30 хвилин;

після 3 уроку – 15 хвилин;

після 4 уроку – 15 хвилин;

після 5 уроку – 15 хвилин

для учнів 5-9-х класів:

після 1 уроку – 10 хвилин;

після 2 уроку – 10 хвилин;

після 3 уроку – 10 хвилин;

після 4 уроку – 30 хвилин;

після 5 уроку – 10 хвилин;

після 6 уроку – 10 хвилин;

після 7 уроку – 10 хвилин.

Під час кожної перерви провітрювання класних кімнат впродовж 10 хвилин

Гурткові заняття починаються через одну годину після закінчення уроків, що дає можливість дітям відпочити.

Відповідно до статті 17 Закону України "Про повну загальну середню освіту" навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації. Для осіб, які завершують здобуття початкової (у 4 класі), базової середньої (у 9 класі) буде проведена державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.10.2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 8/32979 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019 та № 246 від 19.02.2020). Перелік навчальних предметів, з яких проводитиметься атестація, а також форму проведення атестації Міністерством освіти і науки України буде встановлено додатково.

Якісна організація освітнього процесу забезпечується за змішаним режимом (поєднання очної та дистанційної форм) двозмінним режимом з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Google Classroom для здобувачів освіти 1-9 класів відповідно до вимог воєнного стану, згідно з рішенням педагогічної ради та з урахуванням думки батьків здобувачів

освіти. За умови облаштування запасного виходу в укритті освітній процес буде організовано за очною формою навчання.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Організація освітнього процесу не призводить до перевантаження учнів та забезпечує безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти.

Навчальні плани
початкової школи
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
на 2023 / 2024 навчальний рік

№ з/п	Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
			1 клас	2 клас
Інваріантний складник				
1.	Мовно – літературна (іншомовна освіта)	Навчання грамоти (інтегрований курс)	7+1	-
		Українська мова	-	3,5+0,5
		Читання	-	3,5+0,5
		Англійська мова	2	3
2.	Математична	Математика	4	4
3.	Природнича, соціальна і здоров’язбережувальна громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3
4.	Технологічна	Дизайн і технології	1	1
5.	Інформатична	Інформатика	-	1
6.	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
		Образотворче мистецтво	1	1
7.	Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Разом			20+3	22+3
Гранично допустиме тижневе навантаження учня			20	22
Всього			23	25

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Навчальні плани
початкової школи
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
на 2023 / 2024 навчальний рік

№ з/п	Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
			3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
1.	Мовно – літературна (іншомовна освіта)	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5
		Літературне читання	3,5+0,5	3,5+0,5
		Англійська мова	3	3
2.	Математична	Математика	5	5
3.	Природнича, соціальна і здоров’язбережувальна громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3
4.	Технологічна	Дизайн і технології	1	1
5.	Інформатична	Інформатика	1	1
6.	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
		Образотворче мистецтво	1	1
7.	Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Разом			23+3	23+3
Гранично допустиме тижневе навантаження учня			23	23
Всього			26	26

Навчальні плани
5, 6 класи
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
на 2023 / 2024 навчальний рік

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
		5	6
Обов’язковий компонент			
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Англійська мова	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс “Пізнаємо природу”	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс “Здоров'я, безпека та добробут”	1	1
	Вчимося жити разом	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1+1	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2+1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)		28+3	31+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	34

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Навчальні плани
7-9 класів
Терезинської гімназії-початкової школи
Білоцерківської міської ради
на 2023 / 2024 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7	8	9
Інваріантний складник				
Мови і літератури	Українська мова	2,5+1	2+1	2+1
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	3	3+0,5	3+0,5
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Алгебра	2+1	2+0,5	2+0,5
	Геометрія	2	2+0,5	2+0,5
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		30,5+3	31,5+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33,5	34,5	36

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Розділ 5.

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

1. Освітній процес у гімназії здійснюється за денною формою навчання. Бажаючим надається право і створюються умови для індивідуального, екстернатного, навчання, складання державної підсумкової атестації екстерном.
2. Гімназія охоплює навчанням усіх здобувачів освіти визначеного мікрорайону. Учні вихованці ДНЗ зараховуються згідно з наказом директора, що видається на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.
3. До першого класу гімназії зараховуються діти 6-ти років, які досягли шкільної зрілості, що визначається за допомогою психодіагностичного обстеження психологом та педагогом згідно критеріїв, визначених Міністерством освіти та науки України.
4. Навчальний рік ділиться на семестри. Гімназія працює за 5-денним планом.
5. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом уроків, який складається відповідно до санітарно-гігієнічних вимог і затверджується директором гімназії.
6. Навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня. Його тривалість обумовлюється часом виконання навчальних програм з усіх предметів.
7. Оцінювання навчальних досягнень учнів у гімназії здійснюється за такою системою:

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій гімназії здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках);

	— у разі відмінності) мовами	розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іношомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;

		висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

		Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії,

		шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	і Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та

		дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

роботу в проєктах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидко змінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

- Державна підсумкова атестація проводиться тільки в 4, 9 класах.
- Основними формами організації навчання є:
 - традиційні уроки, проблемні уроки, уроки-лекції, семінари, практичні заняття, конференції, подорожі, виставки тощо;
 - семінарські заняття, ділові ігри, брейн-ринги, індивідуальні заняття, заліки.
- Поглиблена допрофільна підготовка учнів забезпечується відвідуванням занять у гуртках, товариствах.
- Рішення про порядок проведення навчальних екскурсій заклад приймає самостійно.

Освітня програма I ступеня (початкова освіта) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти .

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1, 2);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 5; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3080 годин/навчальний рік: для 1-го класу – 700 годин/навчальний рік, для 2-го класу – 770 годин/навчальний рік, для 3-го класу – 805 годин/навчальний рік, для 4-го класу – 805 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня (початкова школа).

Освітня програма базової середньої освіти містить підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиця 3, 4);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2275 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня (5, 6 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3640 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня (7-9 класи).

Умови освітнього процесу

1. Питання формування культури здоров'я є пріоритетним напрямком діяльності органів управління закладом, педагогічного колективу, органів учнівського самоврядування та психолого-педагогічної служби.

2. Для створення відповідних санітарно-гігієнічних умов функціонування закладу передбачено:

- дотримання вимог державних органів санітарно-епідеміологічного контролю відповідно до чинного законодавства;
 - організацію раціонального режиму навчально-виховного процесу;
 - введення стабільного рухового режиму учнів: система рухової активності школярів включає щоденні фізичні заняття (уроки фізичної культури, заняття спортом за вибором, рухливі паузи на уроках, ігрові перерви);
 - організацію гарячого харчування учнів.
- учні першого класу навчаються в гімназії. У гімназії створено належні умови для навчання та виховання першокласників.

3. Основним завданням забезпечення збереження життя та здоров'я учнів закладу є контроль за станом їх здоров'я педагогічним колективом, здійснення профілактики та діагностики захворювань.

4. Приділяти особливу увагу пропаганді здорового способу життя серед учнівського та батьківського колективів, залучати дітей до регулярних занять фізичною культурою і спортом. Раціонально використовувати наявну матеріально-технічну базу, ігрові й спортивні майданчики.

5. Організовувати змістовне дозвілля дітей під час канікул у міських пришкільних таборах.

Рішення про порядок проведення навчальної практики та навчальних екскурсій заклад приймає самостійно.

Учні першого класу навчаються в школі. В навчальному закладі створено належні умови для навчання та виховання першокласників.

1-9 класи працюватимуть за 5-денним навчальними тижнем.

Тривалість уроків у 1 класі школи складає 35 хвилин, в 2-4 класах – 40 хвилин, 5-9 класах- 45 хвилин.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Заклад освіти потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати і монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів, технологій навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Усвідомлення вчителем особливостей педагогічних технологій забезпечує ефективне використання в навчально-виховному процесі сучасних технологій навчання і виховання.

Важливо, щоб в основу кожної з них було покладено принципи гуманітарного світогляду, що передбачають формування таких якостей особистості, як усвідомлення єдності природи і людини, відмова від авторитарного стилю мислення і взаємодії педагога та учня, терпимість, схильність до компромісу, шанобливе ставлення до думки іншого, інших культур, моральних і духовних цінностей .

Класифікація педагогічних технологій, які впроваджуються в освітньому процесі гімназії

1. Педагогічні технології на основі особистісної орієнтації педагогічного процесу

- Педагогіка співробітництва.
- Гуманно особистісна технологія Ш.О. Амонашвілі.
- Система Є.М. Ільїна: викладання літератури як предмету, що формує людину.

2. Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів

- Ігрові технології.
- Проблемне навчання.
- Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу (В.Ф. Шаталов).

3. Педагогічні технології на основі ефективності управління і організації навчального процесу

- Технологія С.М. Лисенкової: перспективно-випереджальне навчання з використанням опорних схем при коментованому управлінні.
- Технологія рівневої диференціації.

- Культуровиховна технологія диференційованого навчання за інтересами дітей (І.М.Закатова).
- Комп'ютерні (інформаційні) технології навчання.

4. Частково предметні педагогічні технології

- Технологія раннього та інтенсивного навчання грамоти (М.А. Зайцев).
- Технологія удосконалення загально навчальних умінь в початковій школі (В.М. Зайцев).
- Технологія навчання математиці на основі розв'язання задач (Р.Г. Хазанкіна).

5. Альтернативні технології

- Вальдорфська педагогіка.
- Технологія вільної праці (С.Френе).

6. Природовідповідні технології

- Природовідповідне виховання грамотності (А.М. Кушнір).
- Технологія саморозвитку (М.Монтессорі).

7. Технологія розвивального навчання

- Система розвивального навчання Л.В. Занкова.
- Технологія розвивального навчання Д.Б. Ельконіна - В.В. Давидова.
- Системи розвивального навчання зі спрямованістю на розвиток творчих якостей особистості (І.П. Волков, І.П. Іванов, Г.С. Альтшуллер).
- Особистісно орієнтоване розвивальне навчання (І.С. Якиманська).
- Технологія саморозвивального навчання (Г.С. Селевко).

Головні ознаки педагогічної технології:

- концептуальність (передбачає опору технології на конкретну наукову концепцію цілей і результативності (полягає в гарантованому досягненні цілей, ефективних результатів за оптимальних затрат для досягнення певного стандарту навчання);
- економічність (виражає якість, яка забезпечує резерв навчального часу, оптимізація праці педагога і досягнення запланованих результатів у стислі строки);
- алгоритмізованість, проєктованість, цілісність, керованість (передбачає легке відтворення конкретної технології будь-яким педагогом).;
- коригованість (можливість постійного оперативного зворотного зв'язку, послідовно організованого на чітко визначені цілі).;
- візуалізація (характерна для окремих технологій, передбачає використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників);
- координованість і поетапність дій, спрямованих на досягнення запланованого результату (послідовність і порядок виконання дій повинні базуватися на внутрішній логіці процесу);

Критерії ефективності результатів застосування педагогічної технології:

- засвоєння знань (глибина, усвідомленість, системність, цілісно-смісловне ставлення, дієвість, міцність, самостійність тощо);
- розвиток ціннісних орієнтацій;
- самореалізація вчителя та учня;
- зміна стосунків у педагогічному процесі;
- специфіка мислення (діалектичність, проблемність, аналітичність тощо).

Сучасна педагогічна технологія повинна гарантувати досягнення певного рівня навчання й виховання, бути ефективною за результатами, оптимальною щодо термінів впровадження, витрати сил і засобів.

Розділ 6

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Сучасні економічні та суспільні відносини потребують пошуку нових шляхів розв'язання проблеми об'єктивного оцінювання якості освіти, надання теоретичного обґрунтування показникам, критеріям якості та методам, які при цьому застосовуються.

В умовах оновлення освіти актуальними стають проблеми педагогічної діагностики. Неможливо досягти високого рівня навчальних досягнень учнів без відповідного контролю за ходом навчального процесу. Проблеми оцінювання навчальних досягнень учнів та оцінювання ефективності навчання пов'язані між собою. Замовниками моніторингових досліджень в гімназії можуть бути різні учасники освітнього процесу, які зацікавлені в об'єктивному оцінюванні освітніх послуг. Це й випускники закладу освіти, яких цікавить відповідність здобутого рівня знань і вмінь вимогам вищих навчальних закладів, куди вони вступають, та їхні батьки, які хочуть знати, чи відповідає обраний ними навчальний заклад цим вимогам. Це й педагогічний колектив навчального закладу та адміністрація, які мають переконатися в тому, що вони відповідають вимогам освітніх стандартів. Це й Управлінні освіти та науки Білоцерківської міської ради, якому важливо бути поінформованими щодо функціонування освітньої системи, щоб приймати виважені управлінські рішення. Це й роботодавці, яких цікавить, наскільки освітні програми підготовки фахівців відповідають реальним потребам виробництва. Це й фінансисти, яких цікавить ефективність використання коштів.

Основний зміст моніторингу полягає в одержанні інформації про стан освіти з метою прийняття управлінських рішень щодо переведення її на якісно новий рівень.

Педагогічний моніторинг – система відбору, обробки, аналізу, зберігання інформації про діяльність педагогічної системи в конкретному напрямку, що забезпечує безперервне тривале відстеження її стану, наступну корекцію

освітнього процесу та прогнозування розвитку освітньої системи гімназії.

Проводячи педагогічний моніторинг, методична рада покликана не тільки зосереджуватись на обробці отриманої інформації, а практично повинна досягти своєї домінуючої функції – управлінської, тобто коригування та прогнозування результатів.

Моніторинг націлює на постійне спостереження за будь-яким процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату. Кожен учитель і учень повинні чітко окреслити той бажаний результат (перспективну мету), на який вони вийдуть у процесі співпраці. А мета одна: випускник повинен бути освіченою людиною. Для того існує Школа.

На рівні гімназії розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє проаналізувати, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності закладу освіти відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Результати

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти гімназії є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в гімназії;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу гімназії;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища гімназії;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Для адміністрації освітнього закладу, дуже важливо мати оперативну, об'єктивну інформацію про дійсний стан навчального процесу. За необхідності це дозволить своєчасно здійснити методичну підтримку і внести необхідні корективи.

Залежно від мети дослідження можна виділити такі напрями моніторингу в гімназії:

діагностичний моніторинг, основною метою якого є визначення рівня навичок учнів залежно від їх особистості;

статистичний, який дає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності освітнього закладу, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення;

змістовний (особистісно орієнтований моніторинг, змістом якого є розвиток якостей особистості дитини, тобто динаміка особистісного розвитку);

супровідний педагогічний моніторинг, який передбачає контроль на поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійсненні навчально-виховного процесу.

У практичній діяльності адміністрації гімназії провідними залишаються класичні функції управлінської діяльності. Поряд із ними сьогодні використовуються модернізовані (оновлені) функції:

а) класичні функції управлінської діяльності:

- планування;
- організація;
- коригування;
- прийняття управлінського рішення;
- облік, контроль та аналіз;

б) модернізовані (оновлені) функції управління:

- прогнозує;
- інформаційна;

- консультативна;
- діагностична;
- політико-дипломатична;
- управлінська (менеджерська);
- педагогічну.

При проведенні освітніх моніторингових досліджень враховуються наступні методи управління навчальним закладом:

1. Соціальні:

- Соціально-психологічні;
- Соціального стимулювання;
- правового регулювання;

2. Організаційні:

- організаційно-розпорядчі;
- організаційно-педагогічні;
- організаційного впливу.

3. Економічні:

- адміністративно-господарчі;
- фінансово - господарчі;
- матеріального й морального стимулювання.

4. За характером джерела інформації:

- вербальні;
- дослідницькі;
- ілюстративно-показникові;
- технічно-технологічні;

5. За примусом або переконаннями:

- ті, що мають правове забезпечення;
- ті, що не мають правового забезпечення.

6. За типом керівника:

- стартовий;
- автократичний;
- популістський;

- демократичний;
- ліберальний;
- апаратний.

Щоб раціонально організувати моніторинг у навчальному закладі дотримуватися таких етапів.

Перший етап

Перший крок — визначення об'єкта моніторингу й напрямів, за якими збирається інформація (наприклад, об'єкт — клас, напрям — якість знань, організація навчального процесу).

Другий крок – відбір критеріїв, за якими визначатиметься стан об'єкта на початковому, проміжному, підсумковому етапах (наприклад, кожна відповідь оцінюється і переводиться у відсоткове співвідношення; потім за результатами складається діаграма для порівняння; в кінці робиться висновок щодо мети моніторингу) .

Третій крок — підбір інструментарію (засобів і способів отримання інформації про властивості об'єкта).

Другий етап — практичний

Відбувається збір інформації. Це можливо здійснити за допомогою спостереження, аналізу документів, відвідування уроків, рейтингу, контролю, анкетування, тестування, інтерв'ю, самооцінки. Цей етап потребує найбільшої затрати часу, різноманітних видів діяльності.

Третій етап — аналітичний

Обробка й систематизація інформації, яку доцільно накопичувати у вигляді таблиць, діаграм, графіків, різноманітних вимірювальних шкал.

Порівняння показників моніторингу із запланованими дає можливість побачити, наскільки правильними були адміністративні рішення, допомагає відкоректувати, переглянути методи, форми та способи діяльності.

Проведення моніторингу якості викладання відповідних предметів у навчальному закладі має на меті аналіз стану викладання його, а також рівня компетентності учнів.

Завдання моніторингу полягають у наданні методичної допомоги

вчителям-предметникам, тобто виявленні кращого педагогічного досвіду роботи вчителів-предметників та рекомендації його до розповсюдження в педагогічному колективі.

Досвідчені вчителі, проаналізувавши помилки кожного учня і класу в цілому, розробляють план педагогічних корекційних дій і завдання для самоосвітньої діяльності кожного учня, залучають дітей до пошуково-творчої роботи з метою виявлення динаміки індивідуальних досягнень учнів. Це можуть бути різнорівневі тематичні текстові завдання, різнопланова робота над текстом, складання текстів творчого характеру, вирішення проблемно-пізнавальних завдань, доказ або спростування гіпотези. Саме в цей період роботи надається можливість кожній дитині інтенсивно попрацювати над підвищенням якості знань з відповідних предметів.

Проблема моніторингу педагогічної майстерності вчителя надзвичайно актуальна і важлива. Це розв'язання багатьох питань: удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників; повніше та ефективніше задоволення їхніх професійних запитів та потреб у системі методичної роботи; визначення сильних сторін учителя; планування шляхів і конкретних засобів їх закріплення та розвитку в індивідуальному стилі педагогічної діяльності.

Моніторинг успішної професійної діяльності вчителя не лише дає керівництву гімназії інформацію для роздумів і подальшого аналізу, а й сприяє визначенню напрямів та перспектив професійного зростання, зміцнення адекватної професійної самооцінки, позитивного самосприйняття й професійної комфортності педагога.

Він також дає змогу оптимально вирішувати проблеми атестації працівників, оскільки максимально усуває суб'єктивізм і упередженість оцінок адміністрації школи. Однак отриманні при цьому матеріали з вивчення, аналізу та оцінки професійної компетентності вчителя дають змогу лише визначити конкретні параметри цієї діяльності.

Для визначення професійного рівня педагогічних працівників ефективності діяльності застосовуються такі форми моніторингу:

анкетування та самотести (виявлення суб'єктів орієнтування вчителя, вихователя під час вирішення професійних питань);

карта відстеження ефективності уроку, навчального заняття (зокрема заповнюють учитель та учні, порівнюють їх);

відстеження уроку на діалогічній основі "вчитель-адміністратор".

У системі внутрішкільного управління гімназії здійснюється моніторинг професійного рівня педагогічних працівників за такими критеріями, які фіксуються в діагностичній карті:

знання нормативних документів;

самоосвіта – творчий підхід до вибору способів, методів, прийомів і засобів забезпечення особистісно орієнтованого навчання через зміст його предмета;

участь педагогічних працівників в розробці методик і технологій розвитку навчально-виховного процесу;

вміння вчителя змоделювати активну діяльність учня до уроку та на уроці, позакласну роботу з предмета;

ведення шкільної документації (поурочні плани, ведення класних журналів, виконання навчальної програми та дотримання єдиного орфографічного режиму);

виконавська дисципліна;

робота з батьками та виконання громадських доручень.

Загальна структура організації та проведення моніторингу та оцінки діяльності педагогічних працівників є досить сталою, що й забезпечує можливість отримання об'єктивної та надійної управлінської інформації.

Реалізація в цілісності всіх компонентів моніторингу навчання забезпечує оптимальну організацію об'єктів педагогічного процесу, робить його результативним, конкретизованим та особистісно орієнтованим. Таким чином процес навчання стає обміркованим, цілеспрямованим.

Моніторинг базується на діагностиці. Діагностика — це кількісна оцінка і якісний аналіз педагогічних процесів, явищ тощо за допомогою спеціально

розроблених наукових методів. Форми діагностики: анкетування, тестування, опитування, спостереження, складання рейтингу тощо.

Педагогічний моніторинг в гімназії здійснюється за такими напрямками:

1. Ефективність і дієвість внутрішньошкільного управління.
2. Стан, ефективність і дієвість інноваційної роботи в гімназії.
3. Стан і результативність методичної роботи в гімназії
4. Рівень якості викладання й організації процесу навчання.
5. Стан виховної роботи.
6. Фізичне виховання і стан здоров'я учнів.
7. Відвідування уроків.
8. Рівень розвитку і стан успішності, якість знань, умінь і навичок.
9. Аналіз кінцевих результатів функціонування.

У процесі проведення моніторингів вирішуються такі основні питання:

- чи досягається мета освітнього процесу;
- чи існує позитивна динаміка в розвитку учня порівняно з результатами попередніх досліджень;
- чи існують передумови для вдосконалення роботи вчителя;
- чи відповідає рівень складності навчального матеріалу можливостям учня.

Моніторинг не є винятково справою адміністрації, а й справою кожного педагога.

Розділ 7.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Таблиця 5

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня

1-4 класи

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма для ЗЗСО (1-2 клас), розроблена під керівництвом О.Я. Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743.
2	Типова освітня програма для ЗЗСО (3-4 клас), розроблена під керівництвом О.Я. Савченко, затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743.

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752, наказом МОН від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу МОН від 13.12.2021 № 1358, у редакції наказу МОН від 11.04.2022 № 324)

5, 6 класи

№ з/п	Назва навчальної програми	Автори
1.	Українська мова. 5 – 6 класи	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
2.	Українська література. 5- 6 класи	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.
3.	Зарубіжна література. 5-6 класи	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В. Г.,Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.
4.	Іноземна мова. 5-9 класи	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.
5.	Математика. 5- 6 класи	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.
6.	Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс) (5 клас)	Коршевніук Т.В.
7.	Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс) (6 клас)	Бобкова О. С.
8.	Географія. 6 – 9 класи	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
9.	Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)	Гущина Н.І., Василяшко І.П.
10.	Вчимося жити разом. 5 – 6 класи	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
11.	Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
12.	Історія України. Всесвітня історія. 6 клас	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
13.	Інформатика. 5 – 6 класи	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.

14.	Технології. 5 – 6 класи	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.
15.	Мистецтво. 5-6 класи	Масол Л. М., Просіна О. В.
16.	Фізична культура. 5 – 6 класи	Педан О.С., Коломоець Г.А. , Боляк А.А., Ребрина А.А., Деревянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В. М. та інші

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказом МОН від 07.06.2017 № 804, від 03.08.2022 № 698, від 13.01.2017 № 52 та від 10.02.2017 №201)

7-9 класи

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. 5 – 9 класи
2.	Українська література. 5 – 9 класи
3.	Біологія. 6 – 9 класи
4.	Всесвітня історія. 7 – 9 класи
5.	Географія. 6 – 9 класи
6.	Зарубіжна література. 6 – 9 класи
7.	Інформатика. 5 – 9 класи
8.	Історія України. 7 – 9 класи
9.	Математика. 5 – 9 класи
10.	Мистецтво. 5 – 9 класи
11.	Основи здоров'я. 6 – 9 класи
12.	Основи правознавства. 9 клас
13.	Трудове навчання. 5 – 9 класи
14.	Фізика. 7 – 9 класи
15.	Фізична культура. 6 – 9 класи
16.	Хімія. 7 – 9 класи
17.	Іноземні мови. 5 – 9 класи

Директор гімназії

Людмила ІВАНЮСЬ

Розділ 8.

Індивідуальна форма здобуття освіти учнів: вимоги та порядок організації

Порядок організації здобуття повної загальної середньої освіти за індивідуальною формою регламентується Положенням (далі – Положення), затвердженим наказом МОН від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу МОН від 10.02.2021 № 160). Згідно з ним у гімназії організовано навчання учнів на будь-якому рівні базової загальної середньої освіти незалежно від місця їхнього проживання такими способами організації освітнього процесу:

- екстернатна (екстернат);
- сімейна (домашня);
- педагогічний патронаж.

Інформація про індивідуальні форми здобуття освіти, які впроваджуються в гімназії, оприлюднена на її офіційному вебсайті з метою ознайомлення учнів та їхніх законних представників із порядком її організації, у тому числі з процедурою та періодичністю оцінювання.

Зарахування та переведення учнів на індивідуальну форму здобуття освіти

Зарахування, переведення та відрахування учнів гімназії здійснюється згідно з Порядком, затвердженим наказом МОН від 16.04.2018 №367, зарахування учнів з ООП до спеціальних закладів освіти - відповідно до наказу МОН від 01.08.2018 № 831. Також Положенням визначено такі особливості цих процедур:

- зарахування учнів на індивідуальну форму навчання проводиться зазвичай до початку навчального року незалежно від наявності вільних місць у класі;

- переведення учнів (крім педагогічного патронажу) може відбуватися протягом навчального року, але **не пізніше ніж за 3 місяці** до проведення річного оцінювання результатів навчання учнів чи ДПА;
- для учнів, які навчаються (навчались) за кордоном зарахування (переведення) на екстернат здійснюється протягом усього календарного року.

Заклад освіти забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти та здійснює контроль за її виконанням.

Оцінювання результатів навчання учнів

Оцінювання навчальних досягнень школярів здійснюється відповідно до законодавства та може проводитись разом з іншими учнями відповідного класу або за окремим розкладом.

Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник, а завдання складає заклад освіти з урахуванням очікуваних результатів навчання та особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності). Результати оцінювання фіксуються в окремому журналі або у класному журналі, що містить відповідний розділ/додаток для обліку навчальних занять та оцінювання (крім результатів оцінювання екстернів, які не завершили здобуття певного рівня базової загальної середньої освіти та/або не мають результатів річного оцінювання з окремих навчальних предметів та/або атестації).

За результатами річного оцінювання та/або ДПА учнів педагогічна рада може прийняти одне з таких рішень:

- про продовження здобуття освіти за індивідуальною формою - якщо встановлені результати навчання здобувача освіти не нижче середнього рівня;
- про переведення здобувача освіти на інституційну форму здобуття освіти

- якщо встановлено початковий рівень результатів навчання або непроходження учнем річного оцінювання та/або ДПА без поважних причин з одного або декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів). Але цей пункт не застосовується до школярів, які з поважних причин (стан здоров'я, збройний конфлікт, перебування за кордоном) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти.

Результати оцінювання зазначаються у свідоцтві досягнень, видача документів про освіту встановленого зразка, у тому числі з відзнакою, здійснюється відповідно до законодавства.

Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат)

Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

Закон України «Про освіту»

Екстернат в гімназії може бути організований для учнів, які:

- із поважних причин (стан здоров'я, збройний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України)) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти або не можуть пройти річне оцінювання. Для таких учнів складання індивідуального навчального плану є обов'язковим;
- не завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти в закладі освіти та/або не мають результатів річного оцінювання з окремих навчальних предметів та/або ДПА;
- є громадянами України, які навчались або навчаються в закладах освіти інших країни;

- є іноземцями, особами без громадянства, які постійно проживають чи тимчасово перебувають в Україні;
- прискорено опанували або бажають прискорено опанувати зміст навчальних предметів одного або декількох класів (рівнів повної загальної середньої освіти);
- самостійно опанували або бажають самостійно опанувати зміст окремих навчальних предметів за певний клас. Для таких учнів на підставі заяви навчання може бути організовано в поєднанні з однією з інституційних форм, сімейною (домашньою) формою, педагогічним патронажем без переведення на екстернат;

Для зарахування (переведення) на екстернат потрібно подати заяву до закладу освіти, у якій зазначити підставу та додати відповідні підтверджуючі документи (або зазначити навчальні предмети, з яких необхідно пройти річне оцінювання та/або ДПА).

Учні, які не мають документів (копій документів) про здобуття освіти або результатів оцінювання зараховуються до закладу освіти після оцінювання їхніх результатів навчання за певний клас (рівень базової загальної середньої освіти).

Протягом навчального року екстерн має самостійно засвоїти освітню програму та пройти річне оцінювання з усіх навчальних предметів та/або ДПА. Для його проведення заклад освіти видає наказ, яким затверджує склад комісії, графік проведення та перелік завдань з навчальних предметів. Для екстернів, які навчаються за кордоном, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти.

Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки.

Закон України «Про освіту»

Сімейна (домашня) форма організована в гімназії для осіб віком до 16 років, законні представники яких виявили бажання організовувати освітній процес самостійно. Гімназія за територією обслуговування не може відмовити в зарахуванні школяра на сімейну (домашню) форму навчання та має обов'язково проінформувати відповідну службу у справах дітей про учня, який зарахований/переведений на таку формою.

Учні проходять підсумкове (семестрове та річне) оцінювання та атестацію, для спостереження за навчальним поступом батьки можуть використовувати портфоліо, в якому фіксувати результати навчання. Для учнів початкових класів за бажанням одного з законних представників може бути проведено додаткове формувальне оцінювання (більше двох разів на рік), яке відбувається шляхом спостереження за учнем у різних видах навчальної діяльності.

Оцінювання (формувальне та підсумкове) проводиться за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків та може бути організовано в освітньому середовищі, звичному для школяра.

Розподіл кількості годин для організації екстернатної та сімейної (домашньої) форми навчання

Для екстернів та учнів, які навчаються за сімейною (домашньою) формою, відводиться така кількість навчальних годин:

- 1) на проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 година з кожного навчального предмета;
- 2) на проведення ДПА в закладі освіти (якщо вона проводиться окремо від інших учнів відповідного класу):

- з української мови (диктант) - 1 година;

- з кожного іншого навчального предмета: 1 година у 1-4 класах, 2-3 години у 5-9 класах.

3) на перевірку навчальних (письмових) робіт - 20 хвилин на кожну роботу з української мови, 30 хвилин на кожну роботу з інших навчальних предметів;

4) на проведення консультацій - 15 хвилин на одного учня з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше 3 годин на навчальний предмет протягом навчального року).

Педагогічний патронаж

Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Закон України «Про освіту»

Персональний склад педагогічних працівників закладу освіти, які здійснюють педагогічний патронаж, та кількість навчальних годин з навчальних предметів, обов'язкових для вивчення, визначаються наказом закладу освіти на підставі заяви батьків та відповідних підтверджуючих документів.

Ця форма навчання може бути організована для здобувачів освіти віком до 16 років (за винятком подовження навчання дітей з ООП), які:

1. Перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або отримують реабілітаційну допомогу в стаціонарних умовах та не можуть відвідувати навчальні заняття.
2. За станом здоров'я не можуть здобувати базову загальну середню освіту за денною формою, що підтверджується висновком лікарсько-консультаційної

комісії закладу охорони здоров'я або медичним висновком про стан здоров'я дитини.

Для учнів цих двох категорій кількість навчальних годин визначається з розрахунку:

- 10 годин на тиждень на кожного учня 1-4 класів;
- 14 годин на тиждень на кожного учня 5-9 класів;